

Diabetes mellitus ali sladkorna bolezen

Prva pomoč

DEFINICIJA:

Je stanje kronične hiperglikemije (stalno povišan sladkor v krvi), ki nastane zaradi pomanjkanja inzulina ali odpora proti delovanju inzulina.

POSLEDICA: motena presnova ogljikovih hidratov, beljakovin in maščob

□ trajne okvare majhnih žil oči, ledvic in velikih žil z arteriosklerozo ter drugih tkiv in organskih sistemov.

NORMALNE VREDNOSTI:

3,9 – 6,6 mmol/L

Tipi diabetesa

- Tip 1:

Imunsko povzročena ali od inzulina odvisna bolezen, se največkrat pojavi pri otrocih, mladini in odraslih od 30. – 40. leta starosti, z burnimi začetnimi znaki (hiperglikemija, glikozurija).

□ Značilna so nihanja sladkorja čez dan, vzrok ni znan.

Tipi diabetesa

- Tip 2:

Je od inzulina neodvisna bolezen, značilna za starejše, ki so debeli. Pogostejši so dedni dejavniki. Najpogostejše se pojavlja po 50.letu starosti. Pogosti so nevrološki znaki □ polinevropatija, pekoče bolečine v spodnih okončinah , izguba občutka za dotik, očesne okvare, zastoj urina...

Tipi diabetesa

- Drugi tipi sladkorne bolezni:

Pojavijo se pri nekaterih drugih boleznih □ alkoholizmu zaradi vnetja trebušne slinavke ob jemanju nekaterih zdravil in okužbah

Tipi diabetesa

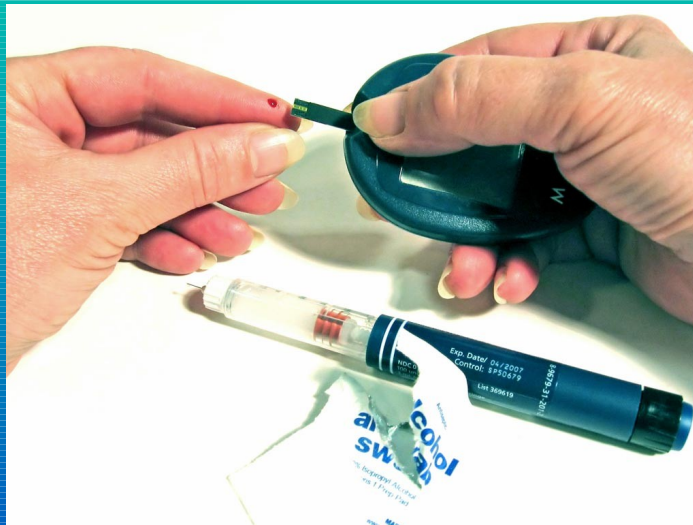
- Nosečnostno sladkorno bolezen;

Pojavi se med nosečnostjo, po porodu in dojenju pa ponavadi izgine.

Kriteriji za diagnozo diabetesa:

- Vrednost glukoze na tešče
- Vrednost naključne meritve glukoze v krvi kadarkoli v dnevu
- Vrednost glukoze 2 uri po pitju sladkane vode

Zdravljenje sladkorne bolezni

- Ker je bolezen kronična lahko zdravljenje traja vse življenje, večji del zdravljenja pa izvaja bolnik sam.

Zdravljenje sladkorne bolezni

- **ORALNO-ANTIDIABETIČNO** terapijo, predpiše zdravnik. Tovrstno terapijo delimo na skupine:
 - - zdravila, ki vzpodbujajo izločanje inzulina
 - - zdravila, ki zavirajo vsrkavanje glukoze v prebavilih
 - - zdravila, ki z blokado encima zavirajo razgradnjo ogljikovih hidratov

Zdravljenje sladkorne bolezni

- Zdravljenje z INZULINOM;

Je na določeni vrsti
in stopnji nujno potrebno.
Ločimo: ultra kratko,
kratko, srednje dolgo,
dolgo delujoč inzulin
in mešani. Razlika vseh
teh je čas učinkovanja.

Zdravljenje sladkorne bolezni

- **Zdrava prehrana;**

Je bistvo zdravljenja, saj brez nje ni učinkovito nobeno drugo zdravljenje. Dieta je predpisana za vsakega posameznika posebej. Pravilno izvajanje diete pa zahteva od posameznika ustrezno znanje in spremembe življenjskih navad.

- Zdrava prehrana;

Zdravljenje sladkorne bolezni

- Telesna aktivnost;

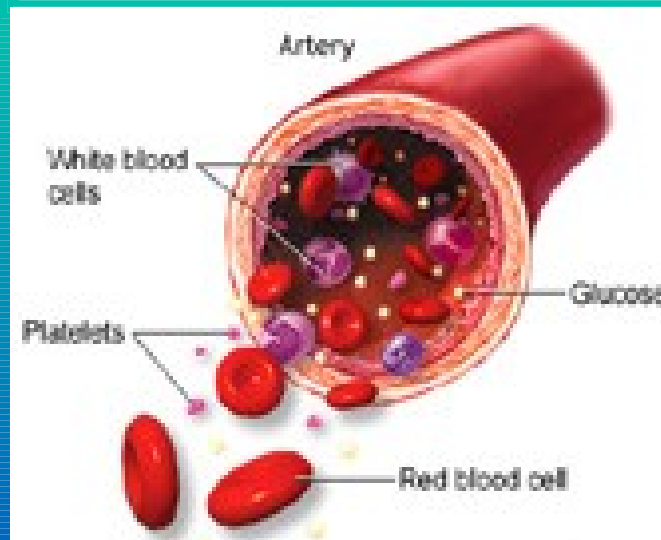
Deluje ugodno na presnovo, telesno težo, razgibanost, srce in žile ter bolnikovo duševno počutje. Vredimo smo pozorni na prehrano, pomembno je, da ima vse obroke in tudi vmesni obroki, sicer pride do hipoglikemije.

Zdravljenje sladkorne bolezni

- Samokontrola;

Pomeni, da si bolniki sami določajo predvsem sladkor v krvi. To lahko izvajajo bolniki, ki so tega sposobni.

Zapleti pri sladkorni bolezni

– 1.) Hiperglikemija – ketoacidoza
je hud akutni zaplet, vzrok je
pomanjkanje insulina.
ZNAKI: rahlo zožena zavest, lahko
nastopi koma. Nekaj dni ima hudo
žejo, bolečine v žlički
bruha,
zadah ima
po acetonu.

Zapleti pri sladkorni bolezni

- 2.) Hipoglikemija,

je pogostejši stranski učinek, ki nastane zaradi sladkorne bolezni.

VZROKI: nepravilen odmerek inzulina, premajhen ali izpuščen obrok hrane, prevelika telesna aktivnost, bruhanje, uživanje alkohola...

ZNAKI: znojenje, lakota, bledica, razdražljivost, šumenje v glavi, krči, mravljinici...

Zapleti pri sladkorni bolezni

- 3.) **Diabetične spremembe žil**, delimo na **MIKROANGOPATIJE** (spremembe malih žil), ki največkrat prizadenejo ledvice ali oči, in **MAKROANGOPATIJE** (spremembe velikih žil), ki prizadene v glavnem cerebralne in koronarne žile ter večje arterije spodnjih ekstremitet.

Zapleti pri sladkorni bolezni

Diabetično stopalo:

Zapleti pri sladkorni bolezni

Diabetično stopalo

Diabetic ulceration with infection, great toe.

Zapleti pri sladkorni bolezni

- 4.) Diabetično stopalo,
se kaže kot gangrena, nastane že po
manjši poškodbi prstov ali pete.
Najpomembnejša je preventiva
diabetičnih stopal, bolnika poučimo o
pravilni negi, obutvi... Vsak pojav
vnetja stopal sodi v zdravstveno
oskrbo.